

Elina Nykyrin ja 6 muun valtuutetun aloite infektioiden torjunnan ja terveysturvallisuuden vahvistamiseksi Vantaan varhaiskasvatuksessa

VD/4912/00.02.00.03/2026

Elina Nykyri sekä 6 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Yleisin lapsen sairastama infektio on virusperäinen ylähengitystieinfektio eli flunssa. Imeväis- tai leikkiikäinen lapsi sairastuu flunssaan yleensä 5–10 kertaa vuodessa. Lisäksi suolisto- ja ihoinfektiot aiheuttavat runsaasti pienten lasten sairastumisia.

Varhaiskasvatus on olennaisessa roolissa paitsi infektioiden leviämisen myös niiden tehokkaan torjunnan näkökulmasta. Suuri osa vantaalaisista 1–6-vuotiaista lapsista osallistuu kodin ulkopuoliseen varhaiskasvatukseen. Vuonna 2025 vantaalaisista 1–6-vuotiasta lapsista 82,9 prosenttia (12699 lasta) osallistui kunnan järjestämään tai tukemaan varhaiskasvatukseen.

Lähde: Palvelut ja niiden käyttö - Varhaiskasvatus - Kuutoskaupunkien palveluverailu.

Se tosiasia että, että pienet lapset sairastavat paljon, ei tarkoita, etteikö heidän sairastavuuttaan olisi mahdollista vähentää oikein kohdennetuilla ja suunnitelmallisilla torjuntatoimilla. Nämä toimet ovat täysin arkisia. Ne ovat muun muassa henkilöhygieniaan, käsienpesuun, siivoukseen ja ruokahuoltoon liittyviä perusasioita. Niiden onnistunut toteutuminen vaatii oikeaa tietoa, selkeitä ohjeistuksia ja arjen suunnitelmallisuutta, ei suuria rahallisia investointeja.

Lasten sairastamat ja levittämät virusinfektiot jälkitauteineen aiheuttavat paitsi inhimillistä kärsimystä myös merkittäviä rahallisia menetyksiä lapsiperheille etenkin vanhempien työstä poissaolojen muodossa. Myös Vantaan kaupunki työnantajana ja palveluiden järjestäjänä hyötyisi siitä, jos pienten lasten sairastumisesta johtuvia huoltajien sairauspoissaoloja sekä varhaiskasvatushenkilöstön ja heidän läheistensä omia tartuntoja saataisiin vähennettyä. Lasten infektioiden torjunnassa on varhaiskasvatuksen henkilöstön tärkeää tehdä tiivistä yhteistyötä niin lasten huoltajien kuin hyvinvointialueen terveystalveluiden kanssa.

Infektioiden torjunnassa on otettava huomioon lasten erilaiset lähtökohdat, ja toiminta on kohdennettava yhdenvertaisesti siten, että se tavoittaa myös kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat lapset:

- Haavoittuvassa asemassa olevat perheet: Pienituloisten, yksinhuoltajien tai muuten kuormittavassa elämäntilanteessa olevien perheiden arkeen lasten sairasteleminen ja siitä koituvat sairautenhoitokulut sekä ansionmenetykset iskevät kaikkein kipeimmin. Infektioita torjuvalla työllä tuetaan suoraan haavoittuvassa asemassa olevien perheiden pärjäämistä.
- Muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvat (lyhyesti muunkieliset) lapset ja heidän perheensä: Vantaa on monimuotoinen kaupunki. Varhaiskasvatuksessa käykin paljon lapsia, joiden kotikieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Jotta infektioiden torjunta ja kotiin annettavat sairastamisohjeet olisivat vaikuttavia, hygienianeuvonnan ja -viestinnän on oltava saavutettavaa, monikielistä ja selkokielistä. Perheen kielellinen tai kulttuurinen tausta ei saa olla esteenä oikean tiedon saamiselle. Vuonna 2025 muunkielisten osuus vantaalaista varhaiskasvatusikäisistä lapsista oli 38,5 prosenttia (tarkoittaa 5893 lasta). Vantaalla oli vuonna 2025 varhaiskasvatusikäisiä lapsia 15 310. Lähde: Varhaiskasvatusikäinen väestö - Varhaiskasvatus - Kuutoskaupunkien palveluverailu.

- Vammaiset, erityistä tukea tarvitsevat ja pitkäaikaissairaat lapset: Pitkäaikaissairaalla, erityistä tukea tarvitsevalla tai vammaisella lapsella saattaa olla perussairauksia tai toimintarajoitteita, joiden vuoksi hän kuuluu infektiosairauksien riskiryhmään. Hänen voi myös olla muita vaikeampaa itsenäisesti toteuttaa arjessaan infektioiden torjuntatoimia, kuten oikeaoppista käsienspesua. Varhaiskasvatuksessa on terveysturvallisuuden takaamiseksi huomioitava vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja erityistä tukea tarvitsevien lasten infektioiden torjunnassa tarvitsemat yksilölliset tukitoimet sekä esteettömät hygieniatilat ja riittävät avustajaresurssit.

Aloite

Me tämän aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki (mahdollisuuksien mukaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) tuella):

1. Käynnistää projektin, jonka tavoitteena on laatia Vantaan varhaiskasvatukseen selkeä ja yhtenäinen toimintasuunnitelma lasten infektiosairastavuuden vähentämiseksi.
2. Varmistaa, että infektioiden torjuntaan liittyvä ohjeistus ja viestintä toteutetaan monikielisesti, saavutettavasti ja selkokielellä, jotta se tavoittaa myös perheet, joiden kotikieli on muu kuin suomi tai ruotsi.
3. Huomioi varhaiskasvatusikäisten lasten infektiosairastavuuden torjuntasuunnitelmassa vammaisten, erityistä tukea tarvitsevien ja pitkäaikaissairaiden lasten erityistarpeet ja tarvittavat tukitoimet hygienian toteuttamisessa varhaiskasvatuspäivän aikana.
4. Raportoi projektin etenemisestä ja tuloksista säännöllisesti kaupunginhallitukselle ja kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle.”

Lähteet ja lisätietoa

- Vantaan ja Keravan hyvinvointialue (VAKE) opas ”Tietoa infektioiden ehkäisystä ja hoidosta päivähoitoon tulevien lasten huoltajille”: Tietoa infektioiden ehkäisystä ja hoidosta päivähoitoon tulevien lasten huoltajille
- Länsi-Uudellamaalla varhaiskasvatuksen henkilökunnalle annetun ohjeistus: Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue Asiakirjapohja.
- Pirkanmaalla varhaiskasvatuksessa käytettävä ohjeistus: Infektioiden torjunta päiväkodeissa - pirha.fi.
- Terveyskirjasto, infektioista sekä lapsen päiväkotii- ja kouluunmenosta: Infektiot ja lapsen päiväkotii- ja kouluunmeno - Terveyskirjasto.
- Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) opas ”infektoriskin vähentäminen päivähoitossa” (2005): Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:18
- Varhaiskasvatusikäinen väestö - Varhaiskasvatus - Kuutoskaupunkien palveluvertailu
- Palvelut ja niiden käyttö - Varhaiskasvatus -Kuutoskaupunkien palveluvertailu

Kaupunginvaltuusto 22.6.2026 § 35

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite toimivaltaiselle viranhaltijalle vastattavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 6 muun valtuutetun aloite infektioiden torjunnan ja terveysturvallisuuden vahvistamiseksi Vantaan varhaiskasvatuksessa